

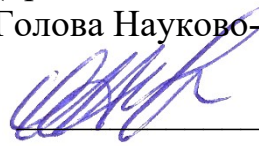
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №10 від 29 серпня 2025 р.)
Голова Науково-методичної ради

Оксана ШИНКАРУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕРГОТЕРАПІЯ В ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: І7 Терапія та реабілітація

спеціалізація: Ерготерапія

освітньо-професійна програма: Ерготерапія

статус навчальної дисципліни: обов'язкова

код навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЕТ 4

мова навчання: українська

РОЗРОБНИКИ:

Олександра КАЛІНКИНА, доцент кафедри терапії та реабілітації, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,

okalinkina@uni-sport.edu.ua

Марина ВІТОМСЬКА, викладач кафедри терапії та реабілітації, доктор філософії з фізичної терапії та ерготерапії,

mvvitomska@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації

(засідання кафедри, протокол №26 від 27.08.2025 р.)

Завідувач кафедри

доктор наук з фізичного виховання

і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

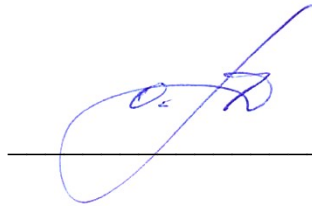
Гарант освітньої програми

Олексій НІКАНОРОВ

Начальник

навчально-методичного відділу

Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти

Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формулювання теоретичних знань і практичних навичок для ефективної реалізації процесу ерготерапії осіб травматологічного та ортопедичного профілю, зокрема, набуття знань щодо обмежень в активності людини, що спричинені ортопедичними порушеннями та травмами опорно-рухового апарату; моделей та теоретичних рамок практики в ерготерапії; особливостей побудови процесу ерготерапії в клієнтоцентричній практиці, який ґрунтується на використанні науково-доказової бази. А також здобуття необхідних компетенцій для побудови, реалізації та корегування процесу ерготерапії для зазначеної категорії осіб, крім того оволодіння навичками терапевтичних стосунків з клієнтом, членами його родини та професійних взаємовідносин з фахівцями міждисциплінарної команди. Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС. Основні теми: основоположні і прикладні аспекти ерготерапії в травматології та ортопедії; процес ерготерапії і інструменти оцінки в травматології та ортопедії; процес ерготерапії осіб з ортопедичними порушеннями і наслідками ортопедичної хірургії опорно-рухового апарату; процес ерготерапії осіб з наслідками травм опорно-рухового апарату; процес ерготерапії осіб після ампутацій кінцівок; процес ерготерапії осіб з вогнепальними пораненнями опорно-рухового апарату; роль ерготерапії в менеджменті болю. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is focused on the formulation of theoretical knowledge and practical skill for the effective implementation of the occupational therapy process of the traumatology and orthopedic profile; models of the frame of reference in occupational therapy; features encourage the process of occupational therapy in client-oriented practice, such as to be based on scientific evidence. And also having the necessary competencies for encouraging, realizing and correcting the process of therapy for the designated category, as well as the training of therapeutic relationships with client and members of their family, team members. The volume of discipline is 5 ECTS credits. Main topics: fundamental and applied aspects of occupational therapy in traumatology and orthopedics; occupational therapy process and assessment tools in traumatology and orthopedics; the process of occupational therapy of persons with orthopedic disorders and consequences of orthopedic surgery of the musculoskeletal system; process of occupational therapy of persons with consequences of musculoskeletal injuries; the process of occupational therapy of persons after limb amputation; the process of occupational therapy of persons with gunshot wounds of the musculoskeletal system; the role of occupational therapy in pain management. The final evaluation is based on the results of current control.

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок побудови процесу ерготерапії для осіб травматологічного та ортопедичного профілю.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 07. Здатність працювати автономно. ЗК 09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Здатність застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, популяризувати здоровий спосіб життя для окремих осіб, груп, популяцій та спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості. СК.02 Здатність оцінювати і визначати вплив особистих факторів, функцій і структур організму, факторів середовища на заняттєву активність і участь окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. СК 03. Здатність ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, критичний аналіз та рефлексивне мислення для планування, організації та реалізації процесу ерготерапії окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. СК 04. Здатність ефективно застосовувати науково-обґрунтовані підходи та методи планування і реалізації клієнто-орієнтованих та заняттєво-орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. СК 05. Здатність вибирати або виготовляти на основі оцінювання, налаштовувати та навчати пацієнта/клієнта користуватися допоміжними засобами реабілітації для покращення заняттєвої участі, функціональної мобільності та пересування у громаді. СК 06. Здатність оцінювати та адаптовувати фактори середовища, створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності окремих осіб, груп, організацій, популяцій та спільнот на засадах ергономічного та універсального дизайну. СК 12. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг, включаючи консультативні послуги, на різних етапах надання реабілітаційної допомоги як у закладах охорони здоров'я, так і закладах освіти, соціальної політики та соціального захисту.

Обсяг навчальної дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна/дуальна	10	0	30	0	110	150

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Фізіологія рухової активності та патологічна фізіологія», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Основи медичних знань», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)», «Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)», «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату».

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Біомеханіка та кінезіологія заняттєвої активності», «Ерготерапія в травматології та ортопедії», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта», «Прикладна теорія ерготерапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма/дуальна форма			
	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Основоположні і прикладні аспекти ерготерапії в травматології та ортопедії.	16	2		14
Тема 2. Процес ерготерапії і інструменти оцінки в травматології та ортопедії.	18		4	14
Тема 3. Процес ерготерапії осіб з ортопедичними порушеннями і наслідками ортопедичної хірургії опорно-рухового апарату.	24	2	6	16

Тема 4. Процес ерготерапії осіб з наслідками травм опорно-рухового апарату.	24	2	6	16
Тема 5. Процес ерготерапії осіб після ампутацій кінцівок.	28	2	6	20
Тема 6. Процес ерготерапії осіб з вогнепальними пораненнями опорно-рухового апарату.	22	2	6	14
Тема 7. Роль ерготерапії в менеджменті болю.	18		2	16
Всього годин:	150	10	30	110

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Основоположні і прикладні аспекти ерготерапії в травматології та ортопедії.

Національний/локальний контекст та науково-доказова практика. Теоретичні рамки практики в травматології та ортопедії. Моделі практики в ерготерапії.

Тема 2. Процес ерготерапії і інструменти оцінки в травматології та ортопедії.

Процес ерготерапії в клієнтоцентричній практиці. Обстеження на основі науково-доказової практики. Стандартизовані та нестандартизовані інструменти оцінки. Принципи постановки цілей в ерготерапії.

Тема 3. Процес ерготерапії осіб з ортопедичними порушеннями і наслідками ортопедичної хірургії опорно-рухового апарату.

Ерготерапія при ортопедичних захворюваннях верхніх і нижніх кінцівок. Принципи ортопедичної хірургії. Ортопедичні операції на верхніх і нижніх кінцівках. Ерготерапія після операції на верхніх та нижніх кінцівках. Ерготерапія після операцій на хребті.

Тема 4. Процес ерготерапії осіб з наслідками травм опорно-рухового апарату.

Принципи менеджменту при травмах опорно-рухового апарату. Ерготерапія при травмах верхніх і нижніх кінцівок. Терапія кисті. Ерготерапія при травмах таза.

Тема 5. Процес ерготерапії осіб після ампутацій кінцівок.

Настанови, засновані на доказах в процесі ерготерапії осіб після ампутації кінцівок. Номенклатура та функціональні рівні ампутації. Алгоритм та процес ерготерапії осіб після ампутації кінцівки в залежності від фази реабілітації. Менеджмент болю та набряку.

Тема 6. Процес ерготерапії осіб з вогнепальними пораненнями опорно-рухового апарату.

Біопсихосоціальний фокус процесу ерготерапії осіб, які отримали травму в екстремальних умовах. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях нижньої кінцівки.

Тема 7. Роль ерготерапії в менеджменті болю.

Труднощі у повсякденному житті з якими стикають особи з хронічним болем. Когнітивно-поведінкові порушення у осіб з хронічним болем. Моделі та основи практики в ерготерапії хронічного болю.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин денна форма/ дуальна форма
Тема 2. Процес ерготерапії і інструменти оцінки в травматології та ортопедії.	1. Стандартизовані інструменти оцінки.	2
	2. Нестандартизовані інструменти оцінки.	2
Тема 3. Процес ерготерапії осіб з ортопедичними порушеннями і наслідками ортопедичної хірургії опорно-рухового апарату.	3. Ерготерапія при ортопедичних захворюваннях верхніх і нижніх кінцівок.	2
	4. Ерготерапія після операції на верхніх та нижніх кінцівках.	2
	5. Ерготерапія після операцій на хребті.	2
Тема 4. Процес ерготерапії осіб з наслідками травм опорно-рухового апарату	6. Ерготерапія при травмах верхніх і нижніх кінцівок.	2
	7. Ерготерапія при травмах верхніх і нижніх кінцівок	2
	8. Терапія кисті.	2
Тема 5. Процес ерготерапії осіб після ампутацій	9. Алгоритм та процес ерготерапії осіб після ампутації кінцівки в залежності	2

кінцівки	від фази реабілітації.	
	10. Алгоритм та процес ерготерапії осіб після ампутації кінцівки в залежності від фази реабілітації.	2
	11. Менеджмент болю та набряку.	2
Тема 6. Процес ерготерапії осіб з вогнепальними пораненнями опорно-рухового апарату	12. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки.	2
	13. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки.	2
	14. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях нижньої кінцівки.	2
Тема 7. Роль ерготерапії в менеджменті болю	15. Ерготерапія осіб з хронічним болем.	2
Всього годин:		30

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин денна форма/ дуальна форма
Тема 1. Основоположні і прикладні аспекти ерготерапії в травматології та ортопедії.	1. Теоретичні рамки практики в травматології та ортопедії.	4
	2. Внесок ерготерапевта, як члена міждисциплінарної команди в менеджменті осіб травматологічного та ортопедичного профіля.	6
	3. Моделі практики в ерготерапії	4
Тема 2. Процес ерготерапії і	4. Канадська структура процесу практики (CPPF)	4
	5. Стандартизовані та	4

інструменти оцінки в травматології та ортопедії.	нестандартизовані інструменти оцінки. https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/the-barthel-index-for-activities-promopage-of-daily-living-promopage-uk/	
	6. Принципи постановки цілей в ерготерапії.	4
	Підготовка до практичного 7. заняття з теми 2.	2
Тема 3. Процес ерготерапії осіб з ортопедичними порушеннями і наслідками ортопедичної хірургії опорно-рухового апарату.	8. Ерготерапія осіб з остеопорозом.	4
	9. Ерготерапія осіб з ревматоїдним артритом.	4
	10. Ерготерапія після операцій на хребті.	4
	11. Підготовка до практичного заняття з теми 3.	4
Тема 4. Процес ерготерапії осіб з наслідками травм опорно-рухового апарату	12. Ерготерапія осіб з наслідками виробничих травм руки і кисті.	6
	13. Ерготерапія при поширених травмах кисті.	4
	14. Ерготерапія осіб з переломами кісток таза.	4
	Підготовка до практичного 15. заняття з теми 4.	2
Тема 5. Процес ерготерапії осіб після ампутацій кінцівок	16. Рекомендації по протезуванню. 17. Протези для реалізації спортивної, дозвільної та робочої активності. https://members.physio-pedia.com/uk/lower-limb-amputee-assessment-and-post-op-management-course-course-uk/	6 6
	18. Адаптація навколишнього середовища для осіб з ампутацією кінцівок https://members.physio-pedia.com/learn/considerations-in-the-management-of-amputations-and-	6

Тема 6. Процес ерготерапії осіб з вогнепальними пораненнями опорно-рухового апарату	19. Підготовка до практичного заняття з теми 5.	2
	20.Ерготерапія осіб з посттравматичним стресовим розладом.	6
	21.Біопсихосоціальний фокус процесу ерготерапії осіб, які отримали травму в екстремальних умовах.	4
	22.Ерготерапія при вогнепальних травмах кисті. https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-burns-promopage-promopage-uk/	2
	23.Підготовка до практичного заняття з теми 6.	2
Тема 7. Роль ерготерапії в менеджменті болю	24.Моделі практики в ерготерапії хронічного болю. https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/an-introduction-to-mindfulness-in-stress-and-pain-management-promopage-promopage-uk/	6
	25.Когнітивно-поведінкові порушення у осіб з хронічним болем.	6
	26.Підготовка до практичного заняття з теми 7.	4
Всього годин:		110

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни:
формулювання теоретичних знань і практичних навичок для ефективної реалізації процесу ерготерапії осіб травматологічного та ортопедичного профілю, завдяки:

знанням про: обмеження в активності людини, що спричинені ортопедичними порушеннями та травмами опорно-рухового апарату; моделі та теоретичні рамки практики в ерготерапії; особливості побудови процесу ерготерапії в клієнтоцентричній практиці, який ґрунтується на використанні науково-доказової бази;

умінням: підтримувати терапевтичні стосунки з клієнтом, членами його родини та професійні взаємовідносини з фахівцями міждисциплінарної команди; будувати, реалізовувати та корегувати процес ерготерапії для зазначеної категорії осіб.

Перелік результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація Ерготерапія

Шифр	Результати навчання
РН	РН 01. Застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її фізичним, психічним і соціальним здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, сприяти популяризації здорового способу життя для окремих осіб, груп, популяцій і спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості. РН 02. Здійснювати клієнтоорієнтоване оцінювання заняттєвих потреб окремих осіб, груп, популяцій і спільнот та визначати доцільність, інтенсивність та обсяг рекомендованих заходів ерготерапії. РН 03. Оцінювати характер та ступінь впливу особистих факторів, структур і функцій організму, факторів фізичного, соціального, політичного, культурного та інституційного середовища та соціальних детермінант здоров'я на заняттєву активність та участь окремих осіб, груп, популяцій і спільнот. РН 04. Ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, рефлексивне мислення та критичний аналіз моделей (occupational therapy models) та рамок практики ерготерапії (frames of reference of occupational therapy), заснованих на доказах, для вибору оптимальних стратегій оцінювання, планування, реалізації та оцінки результатів ерготерапії. РН 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань та вносити дані до електронних систем. РН 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного оцінювання та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження або завершення реабілітації. РН 07. Застосовувати науково-обґрунтовані підходи у виборі

	методів, стратегій та інструментів для реалізації заняттєво орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. РН 09. Оцінювати та обґрунтовувати потребу, призначати, налаштовувати, проектувати, виготовляти та модифікувати допоміжні засоби реабілітації, включаючи ортези, для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння автомобіля. РН 16. Знати межі професійної компетентності ерготерапевта, сфери практичної діяльності фахівців інших спеціальностей, оцінювати потребу та знати механізми скерування клієнтів/пацієнтів до фахівців інших спеціальностей.
--	--

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття
1. Стандартизовані інструменти оцінки.	Симуляція. Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	5 5
2. Нестандартизовані інструменти оцінки.	Кейси.	5
3. Ерготерапія при ортопедичних захворюваннях верхніх і нижніх кінцівок.	Кейси.	5

4. Ерготерапія після операції на верхніх та нижніх кінцівках.	Симуляція.	5
5. Ерготерапія після операцій на хребті.	Кейси.	5
6. Ерготерапія при травмах верхніх і нижніх кінцівок.	Кейси.	5
7. Ерготерапія при травмах верхніх і нижніх кінцівок	Кейси.	5
8. Терапія кисті.	Симуляція.	5
9. Алгоритм та процес ерготерапії осіб після ампутації кінцівки в залежності від фази реабілітації.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	5
10. Алгоритм та процес ерготерапії осіб після ампутації кінцівки в залежності від фази реабілітації.	Симуляція. Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
11. Менеджмент болю та набряку.	Симуляція.	5
12. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
13. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки.	Симуляція.	5
14. Ерготерапія при вогнепальних пораненнях нижньої кінцівки.	Підготовка наочного матеріалу	5
15. Ерготерапія осіб з хронічним болем.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
Всього балів:		100

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Екзамен проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. Coppard BM, Lohman H. Introduction to Orthotics - E-Book: A Clinical Reasoning and Problem-Solving Approach, 4th Edition. Mosby; 2014. 487p.

2. Самостійне одягання після перенесеної травми спинного мозку: практичний посібник / Кузьо Т. В. – Львів, 2020 – 37 с.

3. Allard, Jace; Leisenheimer, Hannah; and Omotunde, Adeyinka (2022). Effectiveness of Occupational Therapy Self-Management Interventions Among Chronically Homeless Veterans with Mental Health and Substance Abuse Disorders. Critically Appraised Topics. 42. <https://commons.und.edu/cat-papers/42>

4. Місце ерготерапії у комплексній реабілітації учасників антитерористичних операцій, операцій об'єднаних сил з урахуванням світового досвіду. Том 21, №6, 2020 с. 46-53.

5. Основи практики ерготерапії. Шосте видання. За редакцією Едварда А.С. Дункана. Науковий редактор: Ольга Мангушева (ГО УТЕТ). Видавництво ТЗОВ “Трек ЛТД”, 2023, 224 с.

6. International Handbook of Occupational Therapy Interventions, Ingrid Söderback, p. 147.

7. Roll SC, Hardison ME. Effectiveness of occupational therapy interventions for adults with musculoskeletal conditions of the forearm, wrist and hand: A systematic review. Am J Occup Ther. 2017;71(1):1–12. 10.5014/ajot.2017.023234

Додаткові:

1. Посібник mhGAP з надання допомоги «Оцінка та ведення розладів, безпосередньо пов'язаних зі стресом» <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/250136/9789241505932-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

2. Посібник mhGAP з надання допомоги / керівництво <https://www.mh4u.in.ua/wp-content/uploads/2020/06/posibnyk-mhgap-z-nadannia-dopomohy-za-humanitarnykh-nadzvyhajnykh-staniv.pdf> та <https://www.mh4u.in.ua/wp-content/uploads/2020/06/kerivnytstvo-mhgap.pdf>

3. Проекти соціального згуртування <https://www.prostir.ua/m/?id=214152>

4. Sexuality and Reproductive Health in Adults with Spinal Cord Injury: A Clinical Practice Guideline for Health-Care Professionals, Paralyzed Veterans of America, 2010. Режим доступу: https://pva.org/wp-content/uploads/2023/01/updated_cpg_sexuality-and-reproductive-health.pdf

5. Improving Insight and Awareness in Brain Injury. Kristy Easley, M.A., CCC-SLP, CBIS NeuroRestorative
https://www.neurorestorative.com/assets/sites/7/NeuroInstitute_October1.pdf

6. Курс “Турбота про себе для фахівців з реабілітації, які працюють з переміщеними особами”
<https://langs.physio-pedia.com/uk/self-care-for-rehabilitation-professionals-working-with-displaced-persons-uk/>

Електронні:

1. NSWPAR & BACPAR, 2008, NSWPAR and BACPAR Amputee Care Guidelines Review, Online accessed 1st June 2015. [Internet]. Available at: http://www.austpar.com/portals/admin_protocols/docs-andpresentations/AmputationManual1.pdf

2. VA/DoD, 2008, VA/DoD Clinical Guidelines for Rehabilitation of Lower Limb Amputation, Online accessed 1st June 2015. [Internet]. Available at: http://www.healthquality.va.gov/amputation/amp_sum_508.pdf

3. The full practice guideline together with implementation resources can be found on the College of Occupational Therapists 2019. [Internet]. Available at: www.cot.org.uk.

4. National Limb Loss Information Center. Limb loss in the United States: Amputation statistics by cause. Knoxville, TN: Amputee Coalition of America; 2008. [Internet]. Available at: http://www.amputee-coalition.org/fact_sheets/amp_stats_cause.pdf.

5. Healio Orthotics/Prosthetics. Support groups provide many benefits for amputees. 2005. [Internet]. Available at: <http://www.healio.com/orthotics-prosthetics/prosthetics/news/online/%7B997eb430-b141-427a-bc5b-b93567bae7d3%7D/supportgroups-provide-many-benefits-for-amputees>.

6. <https://members.physio-pedia.com/learn/considerations-in-the-management-of-amputations-and-burns-promopage/>

7. <https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-burns-promopage-promopage-uk/>

8. <https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/the-barthel-index-for-activities-promopage-of-daily-living-promopage-uk/>

9. <https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/an-introduction-to-mindfulness-in-stress-and-pain-management-promopage-promopage-uk/>